Ч. 61. Львôвъ, Субота 9. (21.) Серпня 1880. Рочникъ [illegible]

Выходитъ во Львовѣ що Середы и Суботы (кромѣ рускихъ святъ) о 4-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и администрація пôдъ Ч. 15 плацъ Маріяцкій.

Експедиція для мѣстцевыхъ предплатникôвъ урядженна въ друкарни Т. Шевченка (улица Крива Ч. 2 на I-ôмъ поверсѣ).

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати пôдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 15 плацъ Маріяцкій.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" стоитъ:
на цѣлый рôкъ . . 8 зр.
на пôвъ року . . 4 зр.
на чверть року . . 2 зр.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація час. „Дѣло".

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одной строчки печатной.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ отъ порта.

Рукописи не звертаются тôлько на попереднє застереженье.

Поодиноке число стоитъ 10 кр. а. в.

Новый списъ людности.

Ч. XXXVI. Вѣстника законôвъ державныхъ оголошує розпорядженье министерства внутрѣшныхъ справъ о переведеню нового спису людности (конскрипціи) назначеного на день 31. грудня с. р. Способъ, въ якій мае отбуватися новый списъ людности, основуєся на законѣ зъ 29. марта 1869 (Ч. 67 В. з. д.). Формуляры, долученѣ до згаданого розпорядженя министеріяльного, рôжнятся головно въ одномъ отъ попередъ (р. 1869) уживаныхъ формулярôвъ, а именно рубрикою: языкъ звычайного обходу (розговору) (die gewöhnliche Umgangssprache). Министеріяльне розпорядженье такъ поясняе значенье сего языка: „Есть се той языкъ для дотычацои особы, котрого она въ звычайнôмъ (щоденнôмъ) обходѣ съ другими уживае, въ каждôмъ однакожъ случаю лише одинъ зъ слѣдуючихъ языкôвъ: нѣмецкій, ческо-моравско-словацкій, польскій, рускій, словеньскій, сербско-хорватскій, италіяньско-ладиньскій, румуньскій, мадярскій. Щобы сконстатовати, котрый языкъ уживае въ своѣмъ обходѣ дотычаща особа, повиненъ комисарь, списуючій людность, спытати голову родины и при отповѣди повздержатися отъ всякого вплыву зъ своеи стороны. Для особъ, котрѣ задля малолѣтности, тѣлесной уломности, або совершенной недостачи духового розвою не уживаютъ на дѣлѣ нiякого языка, належитъ вписати одинъ зъ тыхъ языкôвъ яко языкъ звычайного обходу, котрый зô взгляду на отношени повиненъ приняти яко языкъ звычайного розговору такихъ особъ и котрый наведутъ родичѣ або заступники ихъ родичѣвъ".

Симъ способомъ задумало министерство гр. Таффого отповѣсти голосно заявленымъ жаданимъ, щобы при новôмъ списѣ людности увзгляднено такожъ и народность. Не будемо тутъ розбирати, на скôлько министерство выдаю и повысше розпорядженье дѣйстно отповѣло тôй задачѣ. Принимаемо готовый фактъ, такъ якъ онъ бôльше не даєтся на теперь змѣнити, и хочемо завчасно звернути увагу всѣхъ Русинôвъ на ту многоважну справу. Не потребуемо наново повторяти того всего, що нашъ дописователь Вп. Подолянинъ еще въ Ч. 8-ôмъ основно высвѣтилъ, ани того, що мы самѣ своего часу о тôмъ предметѣ писали. Звертаемо лише увагу на тое, що власне пôсля повысшого роспорядженя министеріяльного всѣ мешканцѣ нашого краю латиньского обряда уживаючѣ руского языка въ своѣмъ щоденнôмъ житю, въ звычайнôмъ житю, въ звычайнôмъ обходѣ съ другими, повиннѣ подати языкъ рускій до высше згаданои рубрики, такъ якъ есть загально звѣстною правдою, що всѣ селяне-латинники восходнои Галичины, съ выключеньемъ немногихъ чистомазурскихъ осадъ, уживаютъ въ своѣмъ щоденнôмъ розговорѣ руского языка, и суть такъ задля языка, якъ и задля своихъ домашныхъ обрядôвъ, по своѣмъ строю и по цѣлôй зверхности правдивыми Русинами рôжничимися лише латиньскимъ обрядомъ отъ другихъ Русинôвъ.

Якъ жежъ осягнути тую цѣль? Очевидно треба намъ неустрашимо стояти на сторожи нашихъ правъ, треба дбати намъ самымъ, щобы списъ людности а именно выповненье высше згаданои рубрики що до языка отбувалися отповѣдно до дѣйстнои правды и щобы комисарѣ повздержовалися отъ всякого тенденційного вплыву и не баламутили нашихъ малопросвѣченыхъ людій.

Чи се однакожъ выстарчитъ для точного и правдивого обчисленя нашого народа въ Австріи? Не треба забувати, що само розпорядженье грѣшитъ неясностію, а що тая неясность въ неприхильнôмъ орудованю може статися еще темнѣйшою, особливо при мало розвиненôмъ національнôмъ образованю нашихъ селянъ-Русинôвъ латиньского обряду. Не забуваймо дальше, що тiи латинники-Русины осталися Русинами тôлько своею власною силою, силою народного консерватизму вродженого нашому народови, а що наша руска интелигенція майже ничого не здѣлала, щобы оживити и розъяснити почутье народности у тыхъ тысячѣвъ рускихъ латинникôвъ. Не забуваймо наконецъ, що руска интелигенція лишила и лишае доси тыхъ латинникôвъ-Русинôвъ пôдъ выключнымъ вплывомъ польскихъ ксёндзôвъ, що отъ нихъ стоитъ далеко руске духовеньство, що въ ихъ громадахъ несправедливо заведено польскѣ школы и що всюда приготовано доволѣ апаратôвъ рôжнородныхъ, щобы при ихъ помочи доконати польонизацію Русинôвъ латиньского обряду. Борючися за обрядъ наша интелигенція забула, що Русинамъ въ Галичинѣ не можна бути выключными обрядовцями, если не хочемо потерати значнои части руского народа и добровôльно отдати десятки тысячь руского народа задля обряду въ жертву польонизаціи. Якъ бачимо, не мало тутъ нагромадилось трудностій, съ котрыми приходится намъ теперь боротися.

Тожъ при всѣй старанности о точность переведеня спису людности треба намъ дбати еще о позитивнѣ дѣла въ тôмъ направленю. Нашѣ просвѣтнѣ товариства повиннѣ звернути свою головну увагу на розбудженье и образованье народного почутя въ нашôмъ народѣ. Обороняючи справы нашого обряду повиннѣ мы заразомъ памятати, що народность у насъ есть ширшимъ понятьемъ отъ обряду, и не вповати въ народъ того пересвѣдченя, що каждый латинникъ въ Галичинѣ есть вже тымъ самымъ Полякомъ. Для розбудженя народного почутя маемо надто богате жерело въ нашôй исторіи, въ нашôй народнôй литературѣ, въ нашихъ народныхъ обрядахъ и звычаяхъ, въ нашихъ пѣсняхъ и думахъ народныхъ зарôвно спôльныхъ, зрозумѣлыхъ и дорогихъ всѣмъ Русинамъ такъ греческого якъ и латиньского обряду. Удармо лише въ тiи звучнѣ струны нашого народного житя, розкрыймо народови историчне житье не тôлько князѣвъ але цѣлого народа, пригадаймо ему спôльнѣ, однодушнѣ подвиги руского народа за людску правду и волю, — а въ грудехъ всѣхъ Русинôвъ озвеся могучимъ голосомъ чувство народнои спôльности, народнои єдности.

Просвѣтнѣ товариства, якъ и нашѣ популярнѣ часописи повиннѣ вчасно пояснити справу конскрипціи и выдати поучаючѣ книжочки о тôмъ предметѣ, а наша интелигенція повинна постаратися, щобы въ каждôй рускôй хатѣ така книжочка знайшла приступъ и щобы опôсля нашъ народъ свѣдомо приступавъ до дѣла и знавъ, якъ мае отповѣдати на ставленѣ ему пытаня.

Наконецъ повинна наша интелигенція сама зôбрати етнографичный и статистичный матеріялъ о Русинахъ латиньского обряда, зôбрати всѣ доказы и факта посвѣдчаючѣ, що маемо цѣлѣ десятки тысячь Русинôвъ, котрыхъ несправедливо зачисляютъ до Полякôвъ. Тiи матеріялы и дата, хочь неурядовѣ, можутъ послужити въ нашôй народнôй працѣ яко важна основа нашого дальшого поступованя и нашои народнои политики. Тожъ не засыпляймо, а берѣмся до дѣла и не тôлько дбаймо о правдиве обчисленье нашои народности, але й самѣ обчислѣмся!

Гадки Подолянина

о нашихъ народныхъ потребахъ.

„Поможи собѣ самъ!"
„Все соединеными силами впередъ!"

V.

(Школы народнѣ. Рускѣ учитель народнѣ. Товариство шкôльне руске. Часописъ педагогична.)

(Конецъ.)

Доперва якъ появилась „Газета Школьна", очунѣли рускѣ учителѣ троха зъ того патріотичного ошоломленя а здôбнѣйшѣ въ помѣжь нихъ, отже й смѣлѣйшѣ, стали домагатись отъ инспекторôвъ, щобы для нихъ зъ фондôвъ окружныхъ предплачовано „Газету Школьну", щобы въ громадахъ чисторускихъ змѣнено языкъ выкладовый на рускій и т. д. За тымъ пôшло, що й громады стали

Цѣсарь Францъ-Іосифъ І.

во Львовѣ р. 1851.

Коли теперь вся Галицка Русь ладится до всенародного привѣту свого Монарха, не безъ интересу буде, думаю, розвернути карты нашои новѣйшои исторіи и пригадати, якъ то майже трійцять лѣтъ тому назадъ наша Русь витала того самого Цѣсаря на своѣй земли. Може рівномъ съ тыми споминками свѣтлого торжества отжіє память часôвъ нашого народного отродженя пôсля первшихъ проблескôвъ конституційнои свободы, згадаєся доба первого живѣйшого руху Русинôвъ галицкихъ и може, порôвнуючи недавну минувшôсть съ теперишностію, заблисне не одна нова гадка, що просвѣтитъ намъ хочь троха нашу дальшу дорогу.

Дня 16. жовтня 1851 р. пристроився цѣлый Львôвъ у святочну одежу. На высокôмъ замку повѣвала чорножовта хоругвь австрійска, мовбы издалека зазывала людій свѣтити до старого города князя Льва. А день бувъ гарный, погôдный, сонце грѣло мовь середъ лѣта, золотилось на синѣму небѣ и здавалось, мовбы повысше высокого замку, повысше чорно-жовтои хоругви розпилося величаве сине знамя съ золотымъ сонцемъ посередъ, мережане золотыми промѣнями, якъ бы на знакъ, що тутъ праотчина земля Русинôвъ... Зъ всѣхъ сторôнъ топилось множество народа въ ранку поспѣшаючи до Львова. Въ самôмъ мѣстѣ бувъ шумъ, гамôръ, клекôтъ и гуркôтъ мовбы шумѣло розколысане море. Вежа ратушева пристроєна австрійскою хоругвію а по бокахъ краєвыми червоно-синими хоругвами выстапала въ гору мовбы кораблевый маштъ въ посередъ безчисленныхъ хоругвôвъ позатыканыхъ на всѣхъ домахъ. На городецкôмъ гостинци за рогаткою була поставлена тріумфальна брама съ написомъ: „Willkommen Franz Joseph". Дальше въ мѣсто на тôмже гостинци уставивъ одинъ рускій мѣщанинъ Львова своимъ коштомъ тожь тріумфальну браму по бокахъ и верхахъ украшену синёжовтыми а въ серединѣ чорножовтыми стяжками. На брамѣ стояла нѣмецка напись: „Es lebe Franz Joseph". Такожъ на площу Фердинанда (нынѣшнôмъ Маріяцкôмъ) стояла тріумфальна брама пристроєна въ синёжовтѣ и чорножовтѣ хоругви, съ надписію: „Viribus unitis".

Десять минутъ передъ другою годиною въ полудня 101 пушковыхъ выстрѣлôвъ зъ высокого замку обвѣстили приѣздъ Цѣсаря а въ той же самъ часъ озвалися дзвоны всѣхъ церковь и костелôвъ. При брамѣ за городецкою рогаткою повитала Цѣсаря депутація мѣской рады львôвскои съ заступникомъ бурмистра на чолѣ. На Городецкôй улици дожидало Цѣсаря духовеньство Св. Георгіевскои парохіи съ знаменами церковными. При касарни Фердинанда привитали Цѣсаря комендеруючій Галичины кн. Шварценбергъ и Намѣстникъ гр. Голуховскій. Тутъ всѣвъ Цѣсарь на коня и въ супроводѣ численнои свиты въѣхавъ до мѣста. При тріумфальнôй брамѣ на площу Фердинанда повитавъ Цѣсаря бурмистръ мѣста Бергендорфъ нѣмецкою промовою и вручивъ ключѣ мѣста. По тôмъ промовивъ радный Сѣдоровичъ по польски. Цѣсарь отповѣвъ на обѣ промовы по нѣмецки, а оттакъ удався до палаты Намѣстника. Вечеромъ стоявъ цѣлый Львôвъ въ рясномъ свѣтлѣ. На валахъ, на ставропигійскôй и бернардиньскôй вежи запалено бенгальскѣ огнѣ, а свѣвакы отсѣвали гимнъ народный, розумѣєся въ нѣмецкôмъ языцѣ.

На другій день 17. жовтня о годинѣ 8 рано удався Цѣсарь до латиньскои катедры, где выслухавъ литургіи отслуженои самымъ лат. Архієпископомъ. При поворотѣ Цѣсаря до палаты Намѣстника въ отвертôмъ повозѣ множество селянъ кидало петиціи до цѣсарского повозу. Межи безчисленными товпами народа стоявъ одинъ селянинъ въ святочнôмъ народнôмъ строю. Въ однôй руцѣ державъ петицію о своѣй вопіющôй кривдѣ, а въ другôй пôвакну бараничу шапку изъ клиньцахъ съ синимъ дномъ. На его лици малювалась глубока покора. Заперши сильно ногами отпиравъ онъ съ цѣлою холоднокровностію своими сильными плечима и грудьми всѣ атаки волнуючоися товпы народа. Але коли роздалися голоснѣ оклики на честь проѣзджаючого Цѣсаря, коли заблистѣли передъ его очима золотѣ мундуры и показався цѣсарскій повôзъ а въ нѣмъ довго выжиданый Монарха, — серце такъ радôстно забилось въ его грудяхъ, що онъ въ радости кинувъ до повозу замѣсть петиціи — свою шапку. Урадованый бѣдакъ навѣть не спостерѣгъ своеи ошибки и съ богоговѣніємъ приклонивъ передъ Цѣсаремъ голову. На щастье Цѣсарь здивований незвычайною петиціею въ формѣ бараначои шапки замѣтивъ мужика притискаючого пôдъ пахою аркушъ паперу замѣсть шапки и съ ласкавымъ усмѣхомъ казавъ подати собѣ правдиву петицію. О девятôй годинѣ представлялись Цѣсареви войсковѣ начальники, духовеньство, около 250 членôвъ „высокихъ станôвъ" краєвыхъ (шляхты) въ становыхъ мундурахъ и польскихъ строяхъ, урядники, учителѣ и т. д. О 11 годинѣ посѣтивъ Цѣсарь Намѣстникову Марію гр. Голуховску, а опôсля отвѣдавъ касарнѣ, шпиталѣ и цитаделю. Пôсля обѣду, на котрôмъ було 94 особъ, межи тымъ 18 зъ шляхты а зъ рускихъ крылошанъ Куземскій и Ижакъ, навѣстивъ Цѣсарь о 7 год. стрѣльницю, а потôмъ удався до театру на нѣмецке представленье.

Дня 18 жовтня выѣхавъ Цѣсарь о 7-ôй год. на маневры войска на Янôвскомъ, а о ½ до 10-ои год. приспѣвъ заложити угольный камѣнь Дому Народного и другои церкви мѣскои. „Зоря Галицка" такъ описуе заложенье угольного каменя: „Сей камѣнь заложено отъ стороны валôвъ (властиво отъ стороны „каструмъ"), куда мае переходити улиця межи Домомъ Народнымъ а церквою. Стѣну отбудованои части давнои академіи пристроено адамашками, въ серединѣ нѣмцемъ, по бокахъ двома рускими хоругвами а въ верху австрійскою. Надъ кроквами отбудованои части повѣвала руска хоругвь. По правôй сторонѣ отъ стѣны бувъ приготованый тронъ для Цѣсаря, нижше

приходити до свѣдомости своихъ правъ въ тôмъ взглядѣ — и то вже були достаточнѣ поводы, щобы Рада знищила Газету Школьну, котра справа добре звѣстна чч. читателямъ „Дѣла“. Щожь то значить? Значить тôлько, що выперто насъ въ одной важной позиціи, котра доминуе надъ выхованьемъ нашои молодежи, отже и нашою будучностію.

Не треба розводитися надъ тымъ, якъ важна така позиція для Русинôвъ, бо се кождый розумѣе*); досыть, що всѣма силами треба намъ старатись взяти ту позицію утрачену назадъ. Та що верше всѣло вчинити предприятье одного чоловѣка, проф. Партыцкого, на то теперь потреба бôльшои силы. Отже такою силою булобы учительство руске злучене въ товариство школьне. Находилисьмо въ початковыхъ числахъ сегорôчнои „Зорѣ“ згадку, що во Львовѣ мае завязатись таке товариство, однакъ до нынѣ не ма ани чутки о тôмъ бôльше. Отже пôднесимо ту гадку на ново съ гдекими замѣтками зъ нашои стороны. Руске товариство школьне повинно поставити собѣ яко задачу плекати розвôй науки въ рускихъ школахъ народныхъ и въ тôй цѣли крôмъ центрального товариства во Львовѣ повинні повстати филіи въ значнѣйшихъ мѣстахъ. Щобы була звязь межи центромъ а филіями и щобъ товариство скорше и лекше могло переводити свое заданье, повинно оно воскресити „Газету Школьну“ и зробити ю своимъ органомъ, бо годѣ вымагати, щобъ одинъ чоловѣкъ посвящувавъ всѣ свои силы такому дѣлу. Вкладка не повинна бути высока такъ, щобъ всѣ учителѣ могли приступити до товариства, а еще лучше булобы, якбы товариство положило хочьбы троха высшу вкладку рôчну, але за то членамъ безплатно давало „Газету Школьну“.

Дальшимъ такимъ способомъ до выхованя молодежи въ народнôмъ дусѣ моглобъ послужити отповѣдне выдавництво „Рускои библіотечки педагогичнои“ въ тôмъ родѣ, якъ згаданî вже попередно нѣмецкі выданя. Така библіотечка повиннабы выходити при удѣлѣ товариства школьного и всего руского учительства яко додатокъ мѣсячный до „Газеты Школьнои“ и подавати въ легкôй, принаднôй и до поняти учениковъ приложенôй формѣ рôжнî вѣдомости пôсля засадъ педагогичныхъ, але съ узглядненьемъ національного выхованя. Головну бачнôсть выдавництво таке повинно звернути на женьскій полъ, которому всѣ нашî дотеперѣшнî выданя не посвящаютъ майже нїякои уваги.

Наконецъ при успѣшнôмъ розвою моглобы товариство школьне подумати о основуваню школъ и институтôвъ для рускихъ дѣвчатъ и школокъ промысловыхъ для розбудженя и пôднесеня дрôбного промыслу. Если очевидно въ матеріальныхъ взглядôвъ потребабы до того пôдмоги иншихъ рускихъ институцій и товариствъ, то организацію и педагогичнымъ веденьемъ такихъ школъ повинно займатись конечно товариство школьне.

Инициативу въ тôмъ дѣлѣ повинно взяти якъ найскорше львôвске учительство, утворити комитетъ, котрыйбы занявся уложеньемъ статутôвъ и въ тôй справѣ отнѣсся до всѣхъ рускихъ учителѣвъ (безъ рôжницѣ школъ) и загаломъ всѣхъ Русинôвъ, котрымъ на серци лежитъ выхованье молодежи, ôтвôвою, оголошеною въ рускихъ часописяхъ и розосланою помежи всѣхъ учителѣвъ и пріятелѣвъ рускои молодежи въ осôбныхъ ôтбиткахъ. Не чекаймо, бо вже отъ пôвроку не выходитъ „Газета Школьна“, а наше учительство тымчасомъ выставлене на чужî впливы. Берѣмся скоро до дѣла, щобы найпôзнѣйше съ новымъ рокомъ стала зновъ выходити педаг. часопись съ пôддержкою всѣхъ силъ учительскихъ, бо соединеными силами и на тôмъ поли осягнемо въ короткôмъ часѣ великî успѣхи.

*) Отъ до всѣхъ польонизаційно патріотичныхъ способôвъ уживаныхъ въ нашихъ школахъ выналшовъ „Dziennik polski“ въ Ч. 120 зъ 27 лат. мая новый способъ, котрый мѣститься въ самôмъ написѣ, вступнои статьи „Rocznice narodowe“ и взывае ospale w swej czynności oddziały tow. pedag., щобъ занялись переведеньемъ сеи гадки въ школахъ нашихъ. Еще того намъ треба! Авт.

На тôмъ перерываемо нашî гадки о народныхъ потребахъ, хочь доси еще не всѣ потребы порушилисьмо и розяснили. Однакъ думаемо, що еще не пора тыкати иншихъ справъ, бо еще не совсѣмъ запанувъ у насъ духъ объективнои, спокôйнои розваги надъ пристрастію и субъективностію одиницъ въ поглядахъ на нашî народнî справы и потребы. Розпочинайлисьмо писати нашî гадки въ хвили розсѣяня и розстрѣленя силъ народныхъ, нынѣ однакъ съ задоволеньемъ споглядаемо, що Львôвскі Русины зробили початокъ и зôбрали до дѣла всѣ живî и о руску справу щиро дбалî силы и дали добрый примѣръ провинціи. Дай Боже, щобы и Русины на провинціи скоро пôшли за тымъ примѣромъ и пробудились зъ дотеперѣшнои дрѣмоты.

Тожь взываемо всѣхъ бажаючихъ добра и розвою народови рускому, щобы щиро застановилися надъ тыми потребами народными, котрî мы пôднесли въ „Дѣлѣ“. Если они хибно и неôтповѣдно пояснені, то просимо нашî гадки справити або доповнити, если жь наведеными въ тыхъ статяхъ способами можнабы дѣйстно пôднести пôдупавшу народнôсть руску, то берѣмся до скорого переведеня и заспокоеня потребъ народныхъ, бо не поможе намъ нїяка дискусія и писанина, якъ то все лишится словомъ, а не стане дѣломъ. Помагаймо собѣ самî и не оглядаймося на никого, а така власна, своя помôчь може лишь тогды для нашои Руси принести хосенъ, если будемо живо и скоро дѣлати соединеными силами всѣхъ живыхъ и о добро народа дбалыхъ Русинôвъ!

ДОПИСЬ.

(В. К.) **Зъ Черновецъ.** *(Въ справѣ принятя Е. В. Цѣсаря въ Буковинѣ.)* Буковиньскій соймъ поручивъ выдѣлови краевому все приготовити до найдостойнѣйшого принятя Е. В. Цѣсаря. Выдѣлъ выбравъ комитетъ въ сей цѣли (Landes-comité), до котрого входятъ: прав. митрополитъ Андрієвичъ Морарь, всѣ послы соймовî, делегованî мѣстъ Черновецъ, Серета, Радовецъ и Сучавы, оттакъ п. п. Мих. бр. Капри, Ник. Ф. Кирете, О. бр. Петрино, д-ръ Гаммеръ, Лейбука Барберъ, д-ръ Кляйнвехтеръ, директоры школъ середныхъ Исопескуль, д-ръ Коринъ, Лайцнеръ, Вольфъ, р. кат. деканъ д-ръ Корницкій, гр. кат. деканъ Максимовичъ, ôрм. кат. деканъ Митульскій, заступники презвитеріи евангелицкои и жидôвскои громады, комендантъ охотничои сторожи огневои и мѣщаньскихъ стрѣльцѣвъ Шнирхъ jun., архитектъ Герляхъ, огородникъ университетскій Баверъ, ц. к. надъинжинеръ Павловскій, президентъ товариства музычного д-ръ Векелеръ и секретарь выдѣлу Захаръ.

Понеже въ тôмъ великôмъ колѣ комитету ани одного Русина не ма, бо гр. к. деканъ Максимовичъ заступае лишь вѣроисповѣдну громаду грекокатоликôвъ, и понеже пôсля повысшого складу комитету лишь Нѣмцѣ та Волохи Буковину передъ Цѣсаремъ заступати маютъ, про тое удалися 2. серпня с. р. о. Василь Проданъ председатель „Рады Рускои“ и Ив. Тыминьскій, секретарь тоижь рады до президента краевого бар. Алезанѣго съ петиціею „Рады Рускои“, щобы вставлено въ програму принятя Е. В. Цѣсаря: принятье депутаціи зъ общества „Рада Руска“, котрабы Е. В. Цѣсаря въ имени Буковиньского народа руского привитати могла.

Президентъ Алезани опирався тому жаданю „Рускои Рады“ и представлявъ, що „не заступництво народôвъ въ Буковинѣ жіючихъ, но заступництво краю буде тутъ Цѣсаря приймати“, що бнъ (президентъ) не бажае, щобы при повитаню Цѣсаря таке роздвоенье въ Буковинѣ оказалося, якъ недавно въ Чехахъ а теперь правдоподôбно въ Галичинѣ, що якбы бнъ вдоволивъ жаданье Русинôвъ, то и Липоване и другî малî народы моглибы сего жадати, щобы они осôбно Цѣсаря витали, що въ конецъ бнъ „Раду Руску“ о своѣмъ рѣшеню на ей петицію письменно завѣдомитъ.

Тіи переговоры тревали у президента $1^1/_2$ годины. Результатъ ихъ бувъ сей, що заразъ ôтбуто нараду въ правительствѣ и принято въ повысшій комитетъ еще поважаного всѣми руского патріота д-ра Василя Волана зъ Черновецъ. До сегодни не ôтповѣвъ президентъ на повысшу петицію. Дивна рѣчь, що президентъ забувае, що Русины становлять бôльшу половину народонаселеня Буковиньского и що бнъ ихъ въ политичнôмъ взглядѣ ставитъ на рôвнѣ съ Липованами, Мадярами и Поляками, въ Буковинѣ жіючими.

Впрочѣмъ ничобы дивного не було, якбы и тіи дрôбонькî народности Буковиньскî Цѣсаря хотѣли повитати. Се лише певно, що якбы президентъ повысшу справедливу петицію „Рады Рускои“ ôткинувъ, то знову запише австрійска Русь одну карту своеи исторіи бôльше, якъ правительственнî органа ôтпихали Русинôвъ, хоть тіи такъ богато жертвъ на своѣмъ майнѣ и своѣй крови для державы австрійскои все поносили и все поносити готовî.

Що пишутъ газеты?

Стукнуло, пукнуло и показався — синенькій дымокъ! Сими словами можна означенувати такъ шумно заповѣджену а такъ тихенько закôнчену дѣятельнôсть нашои высокои автономіи краевои. Скôлькожъ то було крику на центральне правительство задля нескликуваня краевого сойму, скôлько шумныхъ фразъ о затканыхъ устахъ и звязаныхъ рукахъ молодои автономіи, якъ горячо высказувалась потреба широкои всесторонной працѣ соймовои, ба й самъ краевый Маршалокъ при ôтвореню сойму не забувъ пожалуватись на правительство, що не дае соймови часу полагодити дуже численныхъ, дуже важныхъ и зъ давна — зъ давна залягаючихъ справъ краевыхъ. Отжежь стукнули и пукнули нашî „организаторы краевî“, — а пôсли сего всего розплылися всѣ шумнî фразы о органичнôй працѣ краевôй синенькимъ дымомъ на нашôмъ галицкôмъ небосклонѣ. Нынѣ все затихло.

стоявъ стôлъ, на котрôмъ лежала грамота о заложеню угольного камени и планы замѣренои будовы. По лѣвôй сторонѣ отъ стѣны уставлено престолъ для Богослуженя. По серединѣ межи престоломъ а трономъ находився угольный камѣнь въ проломанôй и украшенôй стѣнѣ. Тогдашный Митрополитъ кард. Левицкій бувъ на той часъ занедужавъ, тожь заступали его при торжествѣ заложеня угольного камени еп. Григорій Яхимовичъ и епископъ-суфраганъ Бохеньскій въ супроводѣ крылошанъ львôвскои и перемыскои капитулы, съ чиномъ монахôвъ ОО. Василіянъ пôдъ проводомъ провинціяла о. Максимовича. Также явилась старшина Ставропигійского Института пôдъ проводомъ сеніора Льва Сосновского и комисія Дому Народного пôдъ проводомъ кр. Куземского и намѣстника гр. Голуховского. Зъ помежи рускои шляхты явились Г. Лодыньскій и дръ Тустановскій въ національнôмъ строю. Также присибло множество руского духовеньства и народа зъ селъ. По обохъ сторонахъ були уставленî трибуны: по лѣвôй сторонѣ для свѣщенникôвъ, по правôй для дамъ. Для удержаня ладу уставлено навколо баталіонъ рускихъ гренадіерôвъ. Цѣсарь всѣдши въ коня сказавъ до своеи численнои свиты: Hier bin ich unter meinen Ruthenen. Коли Цѣсарь ставувъ на тронѣ, промовивъ кр. Куземскій въ нѣмецкôмъ языцѣ высказуючи Цѣсареви вдячнôсть руского народа за основанье руского „Дому Народного“, котрый подастъ средства до просвѣты и образованя руского народа, обôйме въ собѣ музей, кабинеты и библіотеку руску и пригорне пôдъ свои широкî крыла — „Руску Матицю“. По тôмъ отчитавъ Гр. Шашкевичъ грамоту заложеня угольного камени. Цѣсарь пôдписавъ власноручно грамоту, почѣмъ оба епископы начали священнодѣйствія. Грамоту вложено до угольного камени, а Цѣсарь три разы наложивъ вапна и три разы ударивъ клевцемъ о камѣнь. Переглянувши еще планы замѣренои будовы „Дому Народного“, отъѣхавъ Цѣсарь при прекраснôмъ спѣвѣ многочисленного хору рускихъ спѣвакôвъ „Многая лѣта!“ На тôмъ закôнчилось памятне торжество — „емуже, якъ кôнчитъ „Зоря Галицка“ — ясне сонце присвѣцало и противустояща луна пригладалась!“

Тогожь самого дня отвѣдавъ Цѣсарь рôжнî доброчиннî заведеня, а о 2-ôй годинѣ въ полудня церковь св. Юрія, где Его витало цѣле руске духовеньство на чолѣ съ еп. Гр. Яхимовичомъ и Бохеньскимъ. Вечеромъ тогожь дня була величава илюминація мѣста. Дуже свѣтлою була илюминація церкви св. Юрія. Въ мѣстци, где строився „Дôмъ Народный“, выставлено транспарентъ представляючій „Дôмъ Народный“ и другу церковь мѣску въ повнôмъ выкôнченю. Руска семинарія выставила красный транспарентъ представляючій славяньску богиню Живу (жизни) державшу гербъ Галичины. Впрочѣмъ були написи на транспарентахъ латиньскî, нѣмецкî и польскî. Тôлько въ рынку въ каменици давнѣйше Архієпископскôй выставлено транспарентъ такожь съ нѣмецкимъ, польскимъ, рускимъ, латиньскимъ, ормяньскимъ и жидôвскимъ написомъ.

Тогожь самого вечера ôтбувся въ закладѣ Оссолиньскихъ баль шляхоцкій, котрый розпочався не польонесомъ але вальцемъ. Цѣсарь пробувъ цѣлу годину на балю.

Дня 19 жовтня ôтбулося въ войсковôмъ станѣ на Яновскôмъ богослуженье, почѣмъ Цѣсарь вернувшись до палаты Намѣстника удѣлявъ авдіенціи. По другôй годинѣ розпочався народный фестинъ на высокôмъ замку. Тысячѣ народа обляглы цѣлу гору устроєну численными хоругвами. Присибло такожь много селянъ зъ рôжныхъ сторôнъ. Рускî и мазурскî селяне представляли свои весѣльнî обряды, що дуже подобалось Цѣсареви. Одинъ рускій селянинъ первый проговоривъ до Цѣсаря по руски, дякуючи за знесенье панщины.

Вечеромъ бувъ Цѣсарь въ театрѣ на польскôмъ представленю. По представленю комедіи: „Staroświecczyzna i postęp czasu“ выведено на сценѣ національнî танцѣ, межи тымъ такожь и руску коломыйку, котра звернула на себе особенну увагу Цѣсаря. Дня 20 жовтня опустивъ Цѣсарь Львôвъ удаючись въ дальшу подорожь по нашôмъ краю.

По майже трійцяти лѣтахъ богато змѣнилось въ нашôмъ краю. Тожь и теперѣшне прийнятье Цѣсаря ôтражатъ на собѣ тіи змѣны. Мѣстце пануючого нѣмецкого елементу урядового займе по значнôй части елементъ польскій, але наша Русь выступитъ бôльше свѣдомою, бôльше дозрѣлою... Въ самôмъ Львовѣ маємо одинацять рускихъ товариствъ, котрî вышлють своихъ заступникôвъ на привѣтъ Цѣсаря именемъ руского народа. По провинціи тожь само маємо численнî рускî товариства, а бодай филіи головныхъ товариствъ просвѣтныхъ. Русь видимо розрослася. Тôлькожь коли поглянути на тіи численнî товариства, коли згадати на нашî первостепеннî институціи народнî потужнî маєткомъ и своимъ довгимъ существованьемъ, — мимо волѣ насувается гадка, що тому числу нашихъ товариствъ и институцій не ôтповѣдаетъ така жива и всесторонна дѣятельнôсть, якабы могла и повинна выйти зъ ихъ гармонійного спôвдѣланя для добра руского народа. Мимо волѣ звертается очи на тую Институцію, котрои камень угольный заложено передъ мало що не трійцяти лѣтами и пригадуются слова — бажаня бл. п. Куземского: „щобы тая институція сталася огнищемъ просвѣты и образованя руского народа, огнищемъ руского житя, обняла пôдъ свои крыла руску библіотеку, руске музеумъ, рускî кабинеты“, — насувается думка, чи не булобы добре и красно, щобы всѣ товариства и всѣ Русины такъ якъ разомъ стають витати Цѣсаря, гармонійно працювали для правдивои просвѣты и науки народа и не замыкаючись самî въ собѣ сталися справдѣ народными институціями и товариствами!...

ь.

забулося, навѣть „ремапентъ соймовый" пойшовъ въ непамять. Справдѣ найлѣпша политика краєва выражалась въ словахъ: нехай буде якъ бывало! — бо хочь противъ сихъ слôвъ пôднималося богато голосôвъ, але всѣ остаточно на нихъ въ практицѣ годятся и ихъ придержуются.

„Безплоднôсть сойму галицкого — пише краковскій **Czas** — есть ôтъ певного часу фактомъ, передъ котрымъ не можна закрывати очій. Радше треба застановитись надъ его причинами. Короткôсть соймовыхъ сессій або неотвѣтнôсть часу ихъ скликаня не поясняє достаточно сего явлища. Тажь и давнѣйшіи соймы жалувались завсѣгды на бракъ часу, а однакожь лишали по собѣ слѣды законодательнои працѣ и зазначували свою дѣятельнôсть въ исторіи державы. Теперѣшный соймъ мае въ своѣмъ складѣ все, що можна було вôбрати найлучшого въ краю (розумѣеся въ помежи Поляковъ), такъ що годѣ вказати десять людій, котрыхъ бы тамъ нестало. Тожь тымъ важнѣйше пытанье, для чого ôтъ якогось часу въ нѣмъ проявляеся щоразъ бôльшій упадокъ, для чого такъ часто въ нѣмъ говорится о продуктивности, коли ôнъ самъ перестае бути продуктивнымъ?" — „Апатія политична — пише **Gaz. Nar.** — обгорнула нашъ край ôтъ часу, коли сталисьмося бôльшостію въ радѣ державнôй и партією правительственною. Теперь тая апатія переходить въ анемію. На хвилинку и тôлько въ легка перервана обрядами соймовыми запанувала она теперь наново съ цѣлымъ давнымъ тягаремъ, хиба що приготованія на прійнятье цѣсаря схочемо уважати яко актъ политичный. Критика цѣлои публичнои опиніи була для минувшого сойму, въ котрôмъ остаточно скупляеся наше легальне житье политичне, совсѣмъ непохвальною, бо соймъ не дôткнувъ ніякои животнои справы, тымъ часомъ коли край стоячи надъ пропастію економичнои руины и администраційнои анархіи сподѣваеся ôтъ него помочи и ратунку. Сподѣвалисьмося реформы администраційнои, але нашѣ надѣи завели насъ и показалося, що соймъ не умѣвъ пôднестися до вышины нынѣшнои ситуаціи и волѣвъ позôстати бездѣльнымъ, до всякои акціи неспосôбнымъ."

Се голосы польскихъ дневникôвъ о дѣятельности сойму. Видимо самѣ Поляки чують и пôзнають лихо, въ якôмъ находится край. Поляки, якъ справедливо замѣтила **Gaz. Nar.**, суть теперь правительственною партією особливо въ краю. Въ ихъ рукахъ почивае теперь управа нашихъ краєвыхъ справъ, ихъ вина, коли справы ведутся не такъ, якъ бы сего вымагали добро и розвôй краю.

Пôзнати, що але дѣєся, значить ступити одною ногою на дорогу поправы, але тôлько въ тôмъ случаю, если съ пôзнаньемъ зла лучится охота поправы. Сего не можна сказати о верховодячôй бôльшости Поляковъ, а се въ двохъ причинъ. Поперше, що не ма у нихъ еще пôзнаня властивого зла, жерела чи причинъ лиха, яке всѣ бачать передъ собою. Они признають лише тое, що мусить признати каждый скôлько небудь видющій, що не дається нігкъ заперечити и що на каждôмъ кроку нашого краєвого житя силою крайно сумныхъ фактôвъ разъ въ разъ пригадуеся. Признавати однакожь самъ фактъ зла, не пôзнаючи а навѣть не стараючись пôзнати правдивои причины лиха, се не есть пôзнаньемъ зла — се есть скорше десперація — ôтчанье, а бодай крайна непораднôсть. Въ ôтзывѣ такъ **Czasu** якъ и **Gaz. Nar.** не бачимо причинъ того лиха всѣми признаваного, не бачимо ніякои анализы нашого краєвого упадку. Тожь при такôмъ станѣ не ма й бесѣды о щирôй волѣ поправы и се есть друга причина, для чого не можна прійматы сихъ впрочѣмъ правдивыхъ ôтзывôвъ польскихъ газетъ яко доказъ звороту до поправы.

Щожь, примѣромъ, радитъ **Czas** на тую безплоднôсть автономичну? Ото радъбы ôнъ утворити „раду коронну галицку" чи **„rząd krajowy"** въ намѣстника, маршалка сойму, министра для Галичины (Земялковского) и презеса польского кола (Грохольского). Оттака рада коронна малабы зноситися „poufnie" съ центральнымъ правительствомъ и съ короною, она малабы укладати планъ каждои парляментарнои кампаніи чи въ радѣ державнôй, чи въ соймѣ, она малабы давати иниціятиву и руководити въ всѣхъ справахъ краєвыхъ... Таку раду дае **Czas**. Чижь се есть пôзнанье зла и лѣкъ ôтповѣдный? Навѣть **Gaz. Nar.** замѣчае на тое: „се булабы для насъ небезпечна олигархія, тымъ бôльше, що не бачимо въ тôмъ складѣ потрѣбнои рухливости и енергіи а навѣть и знакомости администраціи." Але понеже и **Gaz. Nar.** не хоче чи не може пôзнати властивои причины зла, а при тôмъ николи не страхаеся хочь бы въ тôй самôй строчцѣ написати двѣ суперечности, тожь додае дальше — „яка небудь буде иниціятива, все буде она лучша якъ ніяка, для того принимаемо всѣ проекта реформы" (раду коронну пôсля проекту „Czasu".)! Чижь така аргументація двохъ головныхъ органôвъ польскихъ не доказуе, що упадокъ есть еще бôльшій, якъ самѣ они описують? Щожь се за рада коронна? Чижь намѣстникъ, маршалокъ, галицкій министеръ и презесъ польского кола не берутъ вже доси удѣлу въ руководствѣ нашихъ краєвыхъ справъ, чижь доси они були противниками, конкурентами и чи мали збороненое право иниціятивы въ краєвыхъ дѣлахъ? И чижь може чотырохъ людій, хочь дуже высокопоставленыхъ, знайти въ собѣ бôльше енергіи, пôзнати лучше потребы краєвѣ и взятися до бôльшои працѣ, якъ стокôлькадесятъ пословъ въ цѣлого краю?

А колибы дѣйстно така рада коронна въ чотырохъ мужѣвъ могла зробити все тое, що цѣлый соймъ мае зробити, чижь тогды далобыся оправдати существованье такого сойму? Тымжежь способомъ давъ „Czas" найсумнѣйше свѣдоцтво соймовымъ посламъ и теперѣшному соймови, бо не приписуе ему навѣть стôлько енергіи, знаня потребъ краю, охоты до працѣ и иниціятивы, жизненности, — скôлько приписуе чотыромъ мужамъ. Въ своѣй остаточнôй консеквенціи проектъ „Czasu" есть признаньемъ злишности сойму, съ чимъ мы николи згодитись не можемо. Тая безплоднôсть польскихъ органôвъ навѣть въ реформовыхъ гадкахъ, есть дуже замѣтна. Она показуе, що не въ соймѣ, але въ самôй партіи верховодячôй лежить причина соймовои анеміи.

Одну велику правду сказавъ „Czas", може и не свѣдомый еи значеня, именно: **„o wszystkich polskich sejmach można było to samo powiedzieć co o obecnym"**. Що можна сказати о всѣхъ давнѣйшихъ соймахъ польскихъ, сего не потребуемо повторити. Ихъ жежь дѣло — упадокъ Польщи. Щожь теперь дѣеся? Великѣ посѣдателѣ мають бути легальными заступниками интересôвъ малыхъ посѣлостій, жидъ заступае интереса мѣщаньства, панъ — интереса селяньства. **Mutatis mutandis** — ôтповѣдно до змѣны въ станѣ **bene natorum et pessesionatorum** — осталася репрезентація та сама и ексклюзивнôсть майже та сама, а до того лишилися и давнѣ хибы: незнанье потребъ краю, недостача якои небудь певнои програмы, непораднôсть, оспалôсть и неохота до „органичнои працѣ" при рôвночаснôмъ нахилѣ до давнои приваты. Въ такôмъ складѣ репрезентація есть очевидно жерело застою и упадку. На се не поможе ніяка рада коронна, а треба сотворити здорове житє автономичне ожививши теперѣшну автономію допущеньемъ новыхъ силъ руского народа, немаючого доси приналежного ему заступства. Доки не осущится рôвноправнôсть Русинôвъ, доти буде хирѣти наша автономія, а непораднôсть и клопотливôсть, въ якôй находятся Поляки мимо домінуючого становища есть найлучшимъ доказомъ, що не ма тутъ иншого выходу зъ зростаючого лиха, якъ тôлько признанье рôвныхъ правъ Русинамъ и допустъ ихъ до спôвудѣлу въ автономичнôмъ житю.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Перший роковины министерства гр. Таффого. Жаданя змѣны въ администраціи державнôй.) Дня 12. л. серпня минувъ рôкъ ôтъ часу, якъ гр. Таффе ставувъ на чолѣ нового министерства. Органъ Ригера Pokrok обговорюючи цѣлорôчну дѣятельнôсть гр. Таффого пише межи иншими такъ: „На похвалу заслугуе реконструкція габинету, котра перевела Чехôвъ зъ непріязнои опозиціи супротивъ давнѣйшихъ министерствъ до пріязнои неутральности супротивъ нового министерства. Зъ тои выжидающои неутральности не могла доси выробитись пріязнь и щирôсть межи правительствомъ а бôльшостію парляментарною, такъ щобы оба тіи факторы могли получитися въ однôмъ стремленю до лучшого стану державного. Сему годѣ диноватись. Чехи не можутъ вдоволитись такою справедливостію и такимъ сполученьемъ, що существуе лише въ теоріи. Они жадають дѣлъ и надания тыхъ правъ, якѣ имъ належатся. Може бути що гр. Таффе мае волю сповнити обѣтницѣ троновои мовы, але се певно, що въ першôмъ роцѣ свого правленя не здолѣвъ ôнъ зблизитися до зазначенои цѣли. Недостача рѣшимости стаеся слабостію. Щобы рѣшучо ступити на передъ, до сего треба змѣны выборчои ординаціи для Чехъ и реформы выборчои ординаціи до рады державнои. Треба радуватись, що министерству неудалося утворити посередного сторонництва зъ елементôвъ вѣрноконституційныхъ, бо таке сторонництво запинилобы тôлько полученье ôтношень. Ческій народъ не зрѣкся ни одного зъ своихъ правъ, а если радъ попирати еще дальше теперѣшне министерство, то тôлько въ тôмъ пересвѣдченю, що правительство тôлько тогды удержится, коли поможе осуществитись тымъ правамъ." До сихъ слôвъ ческого органу мало що маемо додати. И Русины радо повитали обѣщену програму помиреня всѣхъ австрійскихъ народôвъ на пôдставѣ рôвноправности, але они дожидаютъ зъ стороны правительства дѣлъ, котрѣ бы вели до осущеня сеи программы. Безперечно становище гр. Таффого дуже тяжке, але тôлько консеквентне стремленье до вызначенои цѣли може выдобути его зъ тяжкого положеня. Гр. Таффе мае поконати еще много вступныхъ перепонъ, мае пôдготовити поле для свого дальшого дѣланя, але при тôмъ всѣмъ повиненъ оказувати бôльше памяти и прихильности для правъ всѣхъ народôвъ, якъ се доси объявлялося. До ряду такихъ вступныхъ працъ належить реформа державнои администраціи пôднесена послѣдними часами черезъ ческѣ дневники. Справедливо указуе Politik на тое, що всѣ высшѣ посады въ державнôй администраціи суть занятѣ майже выключно урядниками зъ школы централистичнои и на скрôзь германизаторскои. При такôмъ складѣ не може гр. Таффе легко и безъ тяжкои и часто дуже небезпечнои, бо потайнои, внутрѣшнои борбы бюровои переводити своихъ планôвъ. Вже гр. Гогенвартъ заломився съ своими планами о опôръ централистичнои бюрократіи. Тожь совсѣмъ природно, щобы послѣдувала змѣна въ складѣ верховнои администраціи державнои. Тое въ загалѣ совсѣмъ справедливо пôдняте пытанье зводится однакожь въ дневникарскихъ выводахъ до хибныхъ крайностій и переносится на поле національности. Чехи жадають именованя Чехôвъ, Поляки Поляковъ, а вжежь и мы Русины совсѣмъ справедливо можемо жадати, щобы и нашъ елементъ увзглядено. Тôлькожь не въ тôмъ рѣчь, щобы найвысшѣ посады администраційнѣ роздѣлити межи поодинокѣ народности, а въ тôмъ, щобы для такихъ посадъ добрати зъ всѣхъ народностій, никого не выключаючи задля самои народности, найспосôбнѣйшихъ и найôтповѣднѣйшихъ кандидатôвъ, що власне доси не бувало. Треба оживити администрацію новыми силами въ дусѣ рôвноправного розвою конституційного нашои державы, але не зводити сеи справы до пытаня матеріяльныхъ аспирацій народныхъ. Чи гр. Таффе приступитъ до такои реформы, се остаеся пытаньемъ.

(Сумнѣ признаки въ Угорщинѣ.) При выборахъ до угорского парляменту въ Великôй-Канисѣ ôтнесло опозиційне сторонництво велику побѣду надъ правительствомъ. Правительственный кандидатъ Маврикій Іокай знаменитый повѣстеписатель угорскій и найпопулярнѣйшій кандидатъ, якого мôгъ вышукати Тиса, упавъ при выборахъ передъ кандидатомъ лѣвицѣ Унгаромъ, чоловѣкомъ доси совсѣмъ незвѣстнымъ на поли политичнôмъ. Есть се новый доказъ, що министеръ Тиса що разъ бôльше тратитъ грунтъ пôдъ собою, коли навѣтъ въ мѣстцевости, котра все доси высылала деакиста, выходитъ противникъ теперѣшного дуализму. „Выборы въ В. Канисѣ зробили враженье въ цѣлôмъ краю — пише Pesti Napló — а смѣла скрайна лѣвиця зыскае нову силу особенно, коли К. Тиса и надальше буде своимъ поступованьемъ пôдмагати опозицію". „Результатъ голосованя — пише N. Pester Journal — выказавъ пропасть, надъ котрою стоитъ край. Цѣлѣ лѣта угоды съ Австрією ворушили край, а теперь на ново мае она закаламутити наше публичне житье. Се дѣло теперѣшного правительства". И справдѣ приглядаючись житю въ Угорщинѣ треба конечно признати, що министерство Тисы не вспѣло на передъ двигнути публичного житя въ Угорщинѣ, не змогло перевести найконечнѣйшихъ реформъ въ краю, а мимо волѣ посуваеся дальше въ дôлъ по похилости. Недавно такъ голосній поєдинки розкрыли сумный образъ внутрѣшнои деморализаціи угорскои шляхты якъ и упадокъ тамошнои администраціи, котра служитъ по бôльшôй части полемъ наживы для поодинокихъ протегованыхъ людій. Значна часть Угрôвъ почувае той сумный упадокъ свого краю, а Славяне угнетенѣ Уграми конечно не можутъ числитись до задоволеныхъ. Такъ отже загальне незадоволенье що разъ бôльше взростае, а Тиса не мае силы ступити на нову дорогу поправы. Взрôстъ скрайнои лѣвицѣ, котра стремится розôрвати дуалистичну звязь съ Австрією, есть безперечно сумнымъ признакомъ упадку державного розуму Мадярôвъ, котрѣ предсѣ не мають найменшои пôдставы посередъ славяньского моря творити гегемоничну державу угорску надъ славяньскими народами. Тôлько союзъ съ Австрією може спасти ихъ на якійсь часъ, а програма опозиціи въ найдальшôй консеквенціи веде до дуже сумныхъ замѣшаннинъ, котрыхъ рѣшенье може закôнчитись тôлько на некористь Угрôвъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Англія. Ôткиненье биля о ирляндскихъ фермерахъ (чиншôвникахъ) черезъ палату лѣордôвъ набавило правительство англійске немалого клопоту. Въ Ирляндіи, якъ тое впрочѣмъ можна было предвидѣти, запановала анархія, маюча выразнѣ признаки близькои ворохобнѣ. Въ Англіи боятся на серіо, щобы въ осени не выбухла революція. Вѣдомости, якѣ доходятъ зъ Ирляндіи суть самѣ непріятнѣ для Англіи, такъ якъ свѣдчатъ о широко розтягненôй агитаціи межи народомъ ирляндскимъ противъ Англіи. Въ Ирляндіи позавязувалися тайнѣ звязки, котрѣ дôстають значну грошеву помôчь зъ Америки, въ Дублинѣ розкуплено въ послѣдныхъ часахъ множество оружія а селяне зôстали завѣдомленѣ о розрухахъ не за довгій часъ. До Journal des Débats телеграфують зъ Дублина, що тамъ ôтбулося кôлька дуже численныхъ митинговъ для запротестованя противъ ôткиненя биля о фермерахъ. На тыхъ митингахъ выголошувалися бесѣды тономъ острымъ, грôзнымъ. Бесѣдники говорили, що коли правительство англійске не увзглядитъ бажань народа ирляндского, то лига выступитъ съ 300.000 народа вправленого и готового до бою. Въ Глазговѣ Гомерулѣ стерлися 15 с. м. съ партією оранжистôвъ а коли вмѣшалася поліція, Гомерулѣ ранили кôлькохъ поліціантôвъ. При тôмъ случаю арештовано до 20 особъ. Въ портѣ ирляндскôмъ Коркъ банда зложена зъ кôлькадесятъ Феніявъ зрабувала недавно нôчною порою оружіе зъ пристанишного антверпского корабля Juno. Нападъ рабôвничій на корабель бувъ довершеный смѣло и зухвало. 40-50 людій увôйшли на покладъ корабля, замкнули выходы, поставили при дверахъ уоружену сторожу а капитана и урядникôвъ ôтъ мыта держали въ запертѣ, — самѣ за той часъ забрали оружіе. Фактъ той кидае дуже сумне свѣтло на станъ въ Ирляндіи спровадженый ôткиненьемъ черезъ магнатôвъ биля, — и хотяй пôдсекретарь стану Ирляндіи, Форстеръ, представивъ въ парляментѣ тую справу яко звычайный рабунокъ безъ характеру революційного о кôлько мôгъ невинно, то все таки опинія публична и печать англійска тымъ не далася запевнити и нересвѣдчена, що той рабунокъ оружія зъ корабля Juno бувъ однымъ зъ учинкôвъ зорганизованого революційного елементу. Що така думка не безосновно потвердивъ и найновѣйшій фактъ, о котрôмъ донесли телеграмы зъ Коркъ, а именно, що также ôткрыто приготовленя до высадженя касарнѣ въ воздухъ; пôдъ касарнею знайдено двѣ бочки пороху. Якжеж заховуеся Англія взглядомъ такого небезпечного революційного стану въ Ирляндіи? Якъ вѣдомо, до Ирляндіи выслано войска англійскѣ; що ихъ выслано не на показъ, але для удержаня порядку въ случаю якого бунту, розумѣеся само собою, — але пытанье, чи Ирляндія при сегорôчнôмъ урожаю не притихне на якійсь часъ, кажемо: на якійсь часъ, бо справа чиншôвнича въ Ирляндіи мусить бути борше чи пôзнѣйше конче залагодженою въ користь чиншôвникôвъ. Много помоглабы нини що до утихомиреня Ирляндіи запомога бѣднѣйшимъ чиншôвникамъ въ сумѣ 2 милионôвъ фунтôвъ штерлинговъ, котра пôсля информаціи Wien.

Allg. Ztg. мае бути въ палатѣ посолôвъ внесена.

Зъ Афганистану надôйшла вѣдомость, що Еюбъ-ханъ розпочавъ роботы до облоги Кандагару а найновѣйшій телеграмъ зъ Кетти звѣщае вже о острѣлюваню через Еюба цитаделѣ кандагарской, до котрои схоронилися войска англійскѣ. Помôчь англійска посувася дуже помало зъ причины посухи и недостачи живности. Генералъ Робертсъ потребуе ôтбувати маршѣ до Кандагару еще довше якъ два тыжднѣ.

До Daily News пишуть зъ Вѣдня, що зъ Константинополя выслано до Индій велике число ôтозвъ пôдбурюючихъ жителѣвъ могаметаньскихъ въ Индіи противъ англійскому правительству. Daily News звертае увагу свого правительства, що ôтозвы тіи высылаются съ вѣдомостію Порты.

Франція. Бесѣда Гамбеты въ Шербургу, про котру мы згадували послѣдного разу, все еще есть предметомъ толкôвъ печатныхъ. Тонъ бесѣды Гамбеты на всякій случай бувъ несподѣванкою для Французôвъ и для заграницѣ. Въ Берлинѣ здивовалися, якого Гамбета при теперѣшнôмъ мирнôмъ успособленю народа французского и по недавныхъ освѣдченяхъ за политикою мира, — наразъ заговоривъ про ôтобране Альзаціи-Льотарингіи. Гамбета предѣ недавно самъ широко поурядовѣ освѣдченя, що Франція змѣнила свое поступоване взглядомъ Германіи только для того, що бажае мира а не хоче нѣякихъ заколотôвъ военныхъ. Гамбета тою своею мовою немовъ призналъ, що формальне обнятье въ будущинѣ власти через него принеслобы съ собою войну о ôтзысканье утраченыхъ въ 1870 р. провинцій. Гдекотрѣ газеты не кладуть великои ваги на тую бесѣду, догадуючись, чи то на бенкетѣ не подкотовало вино президентови законодательнои палаты тыхъ словъ — — другѣ однакожь газеты звертають увагу на звычайну розвагу и огляднôсть въ кождочасныхъ промовахъ Гамбеты а пруска National Zeitung такъ пише: Людвикъ XIV оставивъ по собѣ школу, котра до сего дня еще тревае а посля науки котрои сила Франціи зависила ôтъ слабости сусѣднихъ державъ: Нѣмеччины и Италіи. А републикане французскій маютъ такій самый погляды, хотяй вправдѣ сегодня явно не зачѣпаютъ цѣлости полученои Италіи и пока що, не зачѣпаютъ такожь цѣлости Нѣмеччины. Однакожь въ промовѣ Гамбеты вылѣзло шило зъ мѣшка. Nat. Ztg. протестуе противъ забаганкамъ Гамбеты и французскихъ републиканôвъ ôтвоювати Альзацію-Льотарингію и каже, що поки тіи провинціи остаютъ при Нѣмеччинѣ, доти запорученна рôвновага и миръ межи европейскими державами. Парижскій дневникъ Vérité оголосивъ листъ Гамбеты, въ котрôмъ говорится явно и дуже рѣшучо о конечности ôтзысканья Альзаціи-Льотарингіи. Письмо тое дало причину до рôжныхъ увагъ, — однакожь органъ самого Гамбеты, République Française выясняе, що той листъ хотяй автентичный, писаный и напечатаный еще въ 1871. р. нынѣ отже не може вже мати нѣякого значеня. Зъ того видко, що Гамбета старается згладити за острый може тонъ своеи промовы тымъ радше, що навѣть французска або узнае промову Гамбеты не на часѣ або совсѣмъ не годится съ нею. Сими днями успокоивъ публичну опинію президентъ кабинету Фрейсине въ промовѣ до делегаціи робôтникôвъ зъ Монтобанъ — ôнъ сказавъ: „Будемъ старатися о удержанье мира, котрому на щастье ничо не грозить. У внутри Франціи забезпечимо повагу и пошановане права, а то есть найважнѣйшою порукою и охороною свободы кождого чоловѣка.“ Що нынѣшна верховодяча партія републиканьска стала дѣйстно дуже крѣпко и забезпечилася противъ консервативныхъ и крайнихъ републиканьскихъ партій о тôмъ свѣдчать и найновѣйшій выборы бюръ радъ генеральныхъ, котрѣ выпали дуже а дуже корисно для нынѣшного републиканьского правительства. Зô всѣхъ департаментôвъ французскихъ только въ 17 выбрано бюра консервативный, въ всѣхъ прочихъ републиканьскій. Всѣ министры выбраны президентами бюрôвъ, въ котрыхъ засѣдають. Они въ своихъ промовахъ констатовали розвôй благобыту въ Франціи и запевнювали о мирѣ у внутри и на внѣ.

Туреччина. Межи державами ôтбувается теперь жива вымѣна нотъ въ справахъ балканьского пôвострова. Вѣсти однакожь газетъ приняли въ послѣднихъ часахъ характеръ такихъ путаницъ, що годѣ зъ нихъ вырозумѣти правдивый станъ нынѣшныхъ ôтношенъ такъ державъ споривныхъ межи собою якъ и державъ незаинтересованыхъ до сторонъ споривныхъ. То только рѣчь певна, що Турція дуже зручно баламутить европейскій кабинеты та що дуже способно выкористуе кожде непорозумѣнье межи державами. Недавное освѣдчене згôдне дѣлавшихъ державъ въ справахъ балканьского пôвострова стаеся съ кождымъ днемъ все бôльше пустою теоретичною фразою — вже сегодня о демонстрація флотъ, не то думки, але и згадки не ма. Порта обѣцяла ôтдати Чорногорѣ область Дульциньо — въ найновѣйшихъ часахъ знову заявила охоту ôтдати область Зему, наконець знову вернула до Дульциня але захотѣла выключити зъ него округъ Диношь, — досыть, баламутствамъ ей не ма кôнця. Тымчасомъ якъ доносить телеграмъ до Neue fr. Presse дня 17 серпня прибудо до Призрена 2000 войска, высланого через Али бея до Гусиня. Али бей приславъ до комисіи лиги альбаньскои письмо заохочуюче до опору ба навѣть до крокôвъ зачѣпныхъ противъ Чорногоры и обѣцяе, що ѣамъ въ потребѣ прибуде до Туси. Князь же чорногорскій, якъ звѣщаютъ, поставивъ вже 20.000 не войско противъ Альбанцямъ. Зôбраніи баталіоны и 14 гарматъ стоять въ Подгорици, где самъ князь удается. Перейдѣмъ до справы турецко-греческои. Англія предложила державамъ подати Портѣ ultimatum въ справѣ греческôй съ загроженьемъ вспôльнои екзекуціи державъ. Правительства французске и италіяньске ôткинули тую пропозицію. Навѣть Россія ôтповѣла, що не возьме участи въ крокахъ примусовыхъ противъ Турціи для сповненя въ интересѣ Греціи берлиньского договору. Противно, Россія теперь приязнится съ Турцією и робить ей приязни предложеня, щобы она дозволила на полученье восходнои Румеліи съ Болгарією.

Россія. Арештованый на Василевскомъ островѣ въ Петербурзѣ нигилистъ, котрый ранивъ зъ револьвера двѣ особы, зовеся Пресняковъ и есть подозрѣный о политичне убійство споднене въ Москвѣ.

Въ Кіевѣ закôнчився недавно процесъ политичный противъ двадцятьдвомъ обвиненымъ особамъ о нигилистичну пропаганду. Межи иншими бувъ обвиненый такожь звѣстный Юрковскій, званый „Сашка“ о обôкражу за помочію пôдкопу херзоньскои губерніяльнои касы. Двохъ головныхъ обвиненыхъ Попова и Иванова засудивъ судъ военный на шибеницю а многихъ на каторги по 20 и по 15 лѣтъ.

НОВИНКИ.

Въ имени Его Величества Цѣсаря!

Ц. к. Судъ краевый для справъ карныхъ во Львовѣ рѣшивъ на пôдставѣ §§. 489 и 493 п. к. и §. 37 зак. печ., що основа статьи умѣщенои въ ч. 57 часописи „Дѣло“ зъ дня 23. липня (4. серпня) 1880 пôдъ написомъ: „Економична пожичка IV.“ у вступѣ ôтъ словъ: „Не интересъ загалу“ у до конця мѣстить въ собѣ знамена выступку зъ арт. III. закона зъ дня 17. грудня 1862, що про тое зарядженя черезъ ц. к. прокураторію державну конфиската того числа часописи „Дѣло“ есть управедливлене нею, розширенье того уступу зборонене и що забраный накладъ мае бути знищеный.

Поводы:

Въ инкриминованôмъ уступѣ усилуе авторъ розбудити погорду и ненависть противъ соймови въ Галичинѣ, що становить истоту выступку зъ арт. III. зак. зъ 17. грудня 1862. ч. 8. Дн. з. д. и зъ §. 300 з. к. и для того застосовано повысшій приписы законôвъ.

Во Львовѣ 7. серпня 1880.

Піонтковскій.

— **Инструкція комитету руского для принятя Цѣсаря.** I. До участи въ торжественномъ принятю Цѣсаря въ Домѣ Народнôмъ можна зголошуватися найдальше до дня 1 лат. вересня (20 серпня). Всѣ зголошенія слѣдуе пересылати пôдъ адресою: „До руского комитету для принятя Его Величества во Львовѣ, въ Домѣ Народнôмъ, на руки предсѣдателя Впр. крыл. М. Малиновского. II. Число участникôвъ и предоставителѣвъ рускихъ корпорацій и складъ депутацій мають бути точно означеній. III. Участники мають по можности явитися въ народныхъ (святочныхъ) строяхъ рускихъ. IV. На вступъ до салѣ „Народного Дому“ будуть выданій особній карты въ обмеженôмъ числѣ. V. Для примѣщеня участникôвъ принятя Цѣсаря во Львовѣ въ церкви св. Юра и въ „Нар. Домѣ“ призволивъ митропол. Ординаріятъ ôтступити гдекотрѣ комнаты и музея въ гр. к. духовнои семинаріи. Ктобы хотѣвъ мати такє умѣщенье, зволить въ тôй цѣли зголоситися пôдъ высше поданою адресою долучаючи марку почтову на 5 кр. на ôтповѣдь, такъ якъ лише обмежене число може знайти примѣщенье въ гр. к. семинаріи. VI. По всѣхъ мѣстцяхъ витають Русины Цѣсаря окликами „слава“ и „многая лѣта“, а домы пристроюють въ народно-рускій (синѣ-жовтѣ) хоругви. VII. Полнѣйшій обвѣщенія руского комитету будуть оголошеній въ рускихъ часописяхъ.

— **Програму подорожи Цѣсаря** до Галичины оголосила урядова газета Львôвска вже съ всѣми подробностями. Подаємо зъ тои програмы що найголовнѣйше дотыкаюче восходнои Галичины. До Перемышля прибуде Цѣсарь о 10 г. 45 м. рано; на дворци повитае Его межъ иншими гр. кат. капитула съ Епископомъ. О год. 7 веч. ôтъѣде до Мостискъ взглядно до Кресовичь. До Львова прибуде Цѣсарь дня 11 вересня о $8^1/_2$ г. р. Вѣѣздъ на дворецъ звѣстить 101 сальвъ пушковыхъ зъ цитаделѣ и дзвоны всѣхъ церковь и костелѣвъ. Цѣс. удасться зъ дворця въ повозѣ до Нам.; по дорозѣ шпалеръ зъ корпорацій, закладôвъ, братствъ церковныхъ и молодежи школьнои. Передъ Намѣстництвомъ уставлятся власти цивильній и войсковій, сенатъ универс. и техники,— епископы, начальники властій красвыхъ и достойники двору передъ самымъ вѣѣздомъ до палаты. О 11 г. буде Ц. принимавъ: 1. достойникôвъ двору, 2. духовеньство, 3. шляхту, 4. корпусъ офицерскій, 5. Выдѣлъ кр., 6. президента мѣста съ Радою, 7. греміюмъ Намѣстництва съ Радою шк. и санитарною, директоромъ полиціи, почтъ и телегр., 8. Высшій судъ кр. съ судомъ краевымъ и карнымъ и надпрокураторомъ держ., 9) Дирекцію и прокурат. скарбу, 10. Ректора унив. съ сенатомъ, 11. Ректора политехники, 12. зверхнôсть церкви евангелицкои и 13. жидôвскои, 14. Комнату торгов. и промысловую, 15. предсѣдателѣвъ комнатъ адвокатскои и нотар., 16. Выдѣлъ гал. тов. господ., 17. Дирекціи шк. середн., семинарій и шк. промысловыхъ, 18. Депутацію тов. ветераньôвъ. Вечеромъ илюминація, проѣздка Ц. по улицяхъ, походъ съ факлями и серенада хору гал. тов. муз. Дня 12 вересня о 7 рано тиха служба Б. въ лат. катедрѣ. О 9 выѣздъ до Дроговыжа. Вечеромъ о 8 г. баль въ ратуши. Дня 13 вересня. О 7 год. навѣстить Ц. церковь св. Юра, политехнику и касарню Фердинанда съ школою кадетôвъ. О 10 год. авдиенціи. О 2 г. посѣщеня закладôвъ и институцій: 1. Соймъ, 2. Инвалидôвъ, 3. Инст. Оссолиньскихъ, 4. Семин. учит., 5. Университетъ, 6. Школу лѣсничу, 7. Дôмъ сиротъ. Вечеромъ о 8 год. театръ paré. Дня 14 вересня. О год. 1 дальшій посѣщеня: 1. Шпиталѣ, 2. Инст. для темныхъ и глухонѣмыхъ, 3. Шпиталь гарниз., 4. Школа нар. св. Антонія, 5. Гимн. Францъ-Іосифа, 6. Мѣскій музей промысл., 7. Музей гр. Дѣдушицкого, 8. Дôмъ Народный о год. 3 мин. 15, 9. Гимн. руску о год. 3 м. 30. (Въ стѣнахъ Народн. Дому пробуде Цѣс. 20—25 минутъ), 10. Гимн. нѣмецке, 11. Мѣска стрѣльниця, 12. Высокій Замокъ. Дня 15 вересня. О 7 год. выѣде Ц. до Черновецъ. Въ дорозѣ задержится въ Бôбрцѣ 5 мин., въ Галичи 5 м., въ Станиславовѣ 6 м., а до Коломыѣ прибуде о год. 11, 30 м. Тутъ оглядати буде выставу етнографичну черезъ 1 годину. О год. 1 ôтъѣде до Черновецъ, где прибуде о год. 2. м. 40 по пол. Дня 18 вересня выѣде зъ Черновецъ о год. 6 рано на Снятынъ, Коломыю, Станиславовъ, Стрый (тутъ спожіе снѣданокъ) до Дрогобыча, где стане о год. $2^1/_2$. Зъ Дрогобыча до Борыслава. О 5 год. веч. до Самбора. О 5 г. рано 19 вер. выѣде зъ Самбора до Чеглѣдь.

— **Впреосв. Митрополита Іосифа Сембратовича** именовавъ Е. В. Цѣсарь дѣйстнымъ тайнымъ совѣтникомъ съ освобожденьемъ ôтъ таксъ.

— **Зъѣздъ академиковъ Русиновъ** въ Коломыѣ ôтбудеся дня 17. вересня, въ третій день выставы.

— **До руской духовнои семинаріи**, якъ довѣдуемось, съ слѣдуючимъ рокомъ школьнымъ будуть приняти на перый рôкъ богословія зъ львôвской архіепархіи только 20 питомцѣвъ.

— **Рада мѣста Коломыѣ** одержала ôтъ Выдѣлу красного 2500 зр. на принятье Цѣсаря. По закрытю выставы етнографичнои мае ôтбутися въ павилонѣ на тую цѣль збудованôмъ бенкетъ въ честь Цѣсаря.

— **Въ справѣ карной** противъ Смаржевского и Симона зъ причины ликвидаціи фабрики паперу въ Черлянахъ судъ высшій ôткинувъ ухвалу суду краевого и зарядивъ дополнене слѣдства.

— **Коломыйска господарско промыслова выстава** отворится по причинѣ приѣзду Цѣсаря не 16 л. вересня якъ було обѣцено, але **15 л. вересня**. Зъ тои то причины мусѣли експоненты свои предметы до дня 9 вересня включно надослати т. е. о одинъ день скорше, якъ въ програмѣ було призначено. Павильонъ на выставу строится, небавомъ буде скôнченый. Выстава, есть надѣя, удасться; вже досыть много мѣстцъ замовлено а много оказôвъ вже приношло. Такожь Буковинцѣ именно зъ пôдъ Дорны численно зголошуются до участи въ выставѣ. Філія товариства им. Качковского въ Станиславовѣ мае выслати повный вагонъ оказôвъ до Коломыѣ.

— **Въ Станиславовѣ** розпочався 4 (16) серпня с. р. курсъ науково-практичныхъ читôвъ зъ ветеринаріи, въ котрôмъ установлено такожь премія для селянъ. Курсъ тотъ, заложеный министерствомъ рôльництва, тревае 14 днѣвъ.

— **Записы учениковъ** до львôвскои семинаріи учительскои и получечныхъ съ нею школъ народныхъ ôтбуватися будуть съ дни 29, 30, и 31 серпня, до школы съ выкладовымъ языкомъ рускимъ въ канцеляріи школьнôй въ „Домѣ Народнôмъ.“

— **Декорація.** Вицепрезидентъ львôвского суду красного Каролъ Лидлъ одержавъ ордеръ желѣзнои короны третёи класы.

— **Именована.** Министеръ просвѣты именовавъ С. Даниловича, суплента при вышôй школѣ реальнôй въ Черновцяхъ, дѣйстнымъ учителемъ при тôйже школѣ, а Ст. Кубиштала дѣйстнымъ учителемъ при реальнôй гимназіи въ Коломыи.

— **На посады учительскій** розписуе Снятыньска рада школьна окружна конкурсъ, а именно: на двѣ посады учительскій при 5 класовôй женьскôй школѣ и на одну посаду молодшого учителя при выдѣловôй школѣ въ Снятынѣ; на двѣ посады молодшихъ учителѣвъ при 5-класовôй школѣ въ Городенцѣ; дальше на посады учительскій въ Карловѣ, Заболотовѣ, Рожновѣ, Обертынѣ, Борщевѣ, Ганкôвцяхъ, Княжи, Незвискахъ, Залучи, Живачевѣ, Белелуи, Глушковѣ, Попельникахъ, Видыновѣ, Вербôвчику и Карапчинцяхъ. Речинець подання до 3 (15) вересня с. р.

Вѣсти епархіяльнѣ.

Зъ Епархіи Перемыскои.

Каноничну институцію получивъ Вс. о. Петро Воляньскій зъ Татаринова на парох. Бѣльче дек. Дрогобыцкого.

Въ пропозицію приняти: а) на парохію Брухналь дек. яворôвского Вс. оо. І. Вас. Левъ, II. Іосифъ Созаньскій, III. Емил. Крыницкій; дальше: Сим. Лошицкій, Левъ Папп, І Козакъ, Вол. Левицкій, Іванъ Сиротиньскій, Викторъ Кравецъ, Теоф. Глушкевичь, Алексей Маляркевичь, Вас. Мацюракъ, Андр. Телепъ, Юл. Платекъ, Ал. Грушкевичь, Генрикъ Поляньскій. б) На парохіи Курилôвка дек. Канчуцкого Вс. оо. Емил. Крыницкій, Несторъ Грушевичь, Тома Шумило, Антон. Масляникъ; в) на капеланію: Татары, дек. Мокраньского Вс. оо. Юліянъ Платекъ, Киралъ Рудевскій.

Ч. 2/80. **Конкурсъ.**

Въ новозаложенôй Бурсѣ філія Просвѣты суть опорожненій на рôкъ шкôльный 1880/81 два безплатніи мѣсця.

До Бурсы тои принимаеся тôлько ученикôвъ школъ середныхъ (гимназіальныхъ) рускои народности и обряду руского — однако сироты-дѣти рускихъ селянъ и мѣщанъ мають при рôвнôй квалифікаціи съ иншими компетентами першеньство, а допервa тогды, еслибы такихъ компетентôвъ недоставало, принимаются сыны убогихъ родичѣвъ рускихъ, а еслибы и такихъ не було, сыны и заcобнѣйшихъ родичѣвъ, однакъ за доплатою, котру комитетъ Бурсы въ порозумѣню съ родичами, а взглядно опекунами установить.

Ктобы отже хотѣвъ на рôкъ шкôльный 1880/81 въ бурсѣ той помѣстити сына або выхованка свого, мае найдальше до дня 16 (28 лат.) серпня 1880 на руки п. Константина Телишевского кандидата адвокатского и секретаря Бурсы въ Золочевѣ надôслати просьбу дотычну заосмотрену:

1. въ свѣдоцтво крещеня
2. въ свѣдоцтво убожества и
3. въ свѣдоцтво укôнченои съ позитивнымъ успѣхомъ четвертои класы народныхъ або низшихъ класъ гимназіяльныхъ.

Просьбы по 16 (28) серпня 1880 внесеній не увзглядняеся.

Отъ комитету Бурсы філія Просвѣты въ Золочевѣ дня 29 липня (10 серпня) 1880.

Конст. Телишевскій секретарь. Г. Бережній голова.

Одна родина желае собѣ **приняти студентôвъ** зъ класъ низшихъ гимназіальныхъ и реальныхъ, тоже школъ народныхъ **на мешканье, стравунокъ и пôдъ надзоръ домовый.**

Близша вѣдомôсть въ дому ч. 12 при улицѣ Калечôй, дверѣ ч. 2.

Важне для Родичѣвъ!

Ученики и Ученицѣ

принимаются на станцію и харчъ (стравунокъ) по дешевôй цѣнѣ при улици Ормяньскôй ч. 25 II поверхъ. Обезпечается правдиво родительска опѣка и старанный доглядъ. Также могутъ побирати такъ хлопцѣ якъ и дѣвчата умѣщеній на станціи науку французского языка и всѣхъ предметôвъ школьныхъ, якъ также и науку музики.

Выдае: Михаилъ Коссакъ. — За редакцію ôтповѣдае: Маркилъ Желехôвскій. Зъ друкарнѣ Товариства им. Шевченка, пôдъ зар. К. Беднарского.